

Varuförsörjningsplan och regler för hemsändningsbidrag i Söderhamns kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2013-04-29

**SÖDER
HAMN!**

Varuförsörjningsplan och regler för hemsändningsbidrag i Söderhamns kommun

1 Inledning

Varuförsörjningsplanen ska utgöra underlag för bedömning av den aktuella situationen för dagligvaru- och drivmedelsförsörjningen i kommunens glesbygd. Planen ska ligga till grund för kommunens fortsatta planering och för beslut om stödinsatser för att bibehålla viss kommersiell service i glesbygden och för att skapa förutsättningar för boende i glesbygden.

2 Stöd till kommersiell service i glesbygd

Enligt förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service får ekonomiskt stöd lämnas om det kan bidra till att uppfylla målet för den regionala tillväxtpolitiken. Sådant ekonomiskt stöd är statligt och prövas och beviljas av länsstyrelsen.

I första hand kan företagare som har en dagligvarubutik eller en bensinstation i ett gles- eller landsbygdsområde få stöd. Om det finns särskilda skäl kan även företagare som har en fackhandelsbutik få stöd. Även näringsidkare som bedriver verksamhet med varubuss och säljer dagligvaror till konsumenter kan, om det finns särskilda skäl, beviljas stöd. Kommuner som subventionerar hemsändning av dagligvaror till hushåll i gles- och landsbygd kan också få statligt bidrag för en del av sina kostnader. Stödet får lämnas som investeringsstöd, servicebidrag och hemsändningsbidrag.

Investeringsstöd är ett stöd som lämnas direkt till företagaren och kan avse exempelvis anskaffning, nybyggnad, tillbyggnad, reparation av lokaler eller för inredning. Det kan också ges för kompetenshöjande utbildningsinsatser för företagaren eller för utarbetande av åtgärdsprogram som syftar till att förbättra företagets lönsamhet.

Servicebidrag lämnas också direkt till företagaren och kan ges i särskilda fall, där andra åtgärder har prövats, men företaget ändå har svårt att överleva av egen kraft och där länsstyrelsen bedömer att företaget har en strategisk betydelse för serviceförsörjningen.

Hemsändningsbidrag är ett kommunalt stöd som delvis finansieras med statliga medel. Det statliga stödet lämnas till kommunen om kommunen ekonomiskt bidrar till en butiks hemsändning av dagligvaror till hushåll eller om kommunen anordnar inköpsturer till en butik.

3 Tätortsområden respektive glesbygd i Söderhamns kommun

Någon klar och entydig definition av begreppet glesbygd finns inte. Enligt förordningen (2000:284) om stöd till kommersiell service får servicen lämnas i områden där servicen är gles. Vilka områden som kan komma att omfattas av stödet bestäms av länsstyrelsen.

Söderhamns kommun består förutom av centralorten Söderhamn av ett antal större och mindre tätorter. Vissa av dessa har en väl fungerande service medan andra genom närheten till centralorten eller väl utbyggd kollektivtrafik har tillgång till sådan service och kan därför inte ses som glesbygd men i vissa fall kan den service som finns på dessa orter ha betydelse för varuförsörjningen i de delar av kommunen som är glesbygd.

Orter och områden som inte utgör glesbygd i kommunen är

Stugsund

En tätort som visserligen saknar kommersiell service men som ändå med hänsyn till sin direkta närhet till centralorten och till den väl utvecklade kollektivtrafiken måste ses som en del av centralorten.

Sandarne

En tätort med något större avstånd till centralorten men som i sig har en väl fungerande kommersiell service i form av såväl dagligvarubutik som drivmedelsförsäljning och ett relativt stort befolkningsunderlag som torde innebära att servicen kan bibehållas.

Ljusne

En tätort som har en fungerande kommersiell service både i form av drivmedelsförsäljning och dagligvarubutik.

Ljusne har dock ett stort glesbefolkat omland som kan vara beroende av tätortens service och ur den aspekten kan det vara viktigt att skapa underlag för att på sikt kunna bibehålla den kommersiella servicen i orten.

Söderala

En tätort som saknar egen kommersiell service men som ändå med hänsyn till närheten till E-center och en väl fungerande kollektivtrafik med goda förbindelser med centralorten.

Bergvik

En tätort med relativt väl fungerande service och som därför i sig inte kan klassas som glesbygd men eftersom även Bergvik har ett relativt glesbefolkat omland är det viktigt att servicen kan bibehållas.

Vågbro

En tätort som har en fungerande kommersiell service både i form av drivmedelsförsäljning och dagligvarubutik och som har direkt anknytning till centralorten med en väl utbyggd kollektivtrafik.

Vågbro har dock ett stort glesbefolkat omland som kan vara beroende av tätortens service och ur den aspekten kan det vara viktigt att skapa underlag för ett bibehållande av den kommersiella servicen i orten.

Tätortsstråk

Den bebyggelse som ligger i de sammanhängande stråk som förbinder de angivna tätorterna med centralorten är av den karaktären att de inte utgör glesbygd.

Sådana sammanhängande stråk är bebyggelsen längs kustvägen som sammanbinder centralorten med Stugsund, Sandarne och Ljusne samt längs Flygvägen mellan centralorten och Sandarne.

Vidare bebyggelsen längs det stråk som förbinder centralorten med Söderala och vidare via Marmaverken till Bergvik.

De områden som ligger utanför dessa tätorter med sammanbindande stråk (tätortsområden) som t.ex. Trönö, Mo, Stråttjärna, Holmsveden, Maråker och Sunnersta kan ses som ren glesbygd där det är viktigt att skapa underlag för en fungerande varuförsörjning.

Avgränsningen av dessa tätortsområden redovisas på bilagd karta.

4 Hemsändningsbidrag

Den möjlighet som kommunen förfogar över för att skapa förutsättningar för att den kommersiella servicen i glesbygden ska kunna bibehållas är att ekonomiskt bidra till en butiks hemsändning av dagligvaror till hushåll eller att bekosta inköpsturer för vissa hushåll till butiken.

Kommunen kan då få hemsändningsbidrag med ett belopp som motsvarar upp till 50 procent av kommunens nettokostnader. Länsstyrelsen bidrag till kommunen är dock begränsat och kan inte överstiga ett belopp som f.n. är bestämt till 100 kronor per hushåll och hemsändningstillfälle. Om kommunen ska bidra med samma summa blir alltså bidraget till butiken eller till den som anordnar inköpsturer maximalt 200 kronor per hushåll och inköpstillefälle.

Grundläggande förutsättningar för att kommunen ska kunna lämna ekonomiskt stöd är att det kan bidra till att bibehålla den kommersiella servicen och därigenom underlätta boendet i glesbygden. Stödet kan därför bara utgå om butiken som ombesörjer hemkörning eller dit inköpsturer anordnas är belägen i glesbygd och om det är till gagn för dem som är fast boende i glesbygden.

En viktig förutsättning för stödet är dock att det inte otillbörligt gynnar en viss näringsidkare vilket innebär att stödet inte får inverka på eller hämma konkurrensen. Av det skälet måste hemsändningen alternativt inköpsresan i första hand ske från/till den av de berättigade butikerna (se pkt 4.1) som är belägen närmast bostaden. Först om den butiken inte är villig att anordna hemsändning kan någon av de andra butikerna komma ifråga.

4.1 Butiker som är strategiska för varuförsörjningen i glesbygden i Söderhamns kommun och som är berättigade till hemsändningsbidrag

För att skapa förutsättningar för varuförsörjningen i de delar av Söderhamns kommun som kan betraktas som glesbygd enligt ovan och med utgångspunkt från syftet med reglerna om stöd till kommersiell service i glesbygd och konkurrensreglerna kan följande butiker pekas ut som strategiska och således ses som viktiga för varuförsörjningen i kommunen.

Tempo i Vågbro

Butiken har betydelse för varuförsörjningen i omlandet som dels består av området norrut mot Kungsgården samt för kustområdet främst vad gäller området norr om Norrfjärd.

Trönö Lanthandel

Butiken har betydelse för varuförsörjningen i omlandet från området kring Storsjön i väster till Kungsgården i Öster samt delar av söderhamns kommun söder om Trönö.

Coop i Bergvik

Butiken har betydelse för varuförsörjningen i ett område som i norr täcker Marmaverken och Mo samt söderut mot Stråtjärä och i sydväst mot Ljusne.

Coop i Ljusne

Butiken har betydelse för varuförsörjningen i ett område som i norr gränsar mot Sandarne och i Söder till kommungränsen mot Gävle samt västerut mot Bergvik.

ICA i Stråtjärä

Butiken har betydelse för varuförsörjningen i ett område som omfattar Stråtjärä, Holmsveden och som i norr gränsar mot Bergvik, i väster till gränsen mot Bollnäs samt västerut mot E4.

4.2 Regler för hemsändningsbidrag

De butiker som här utpekats som strategiska för varuförsörjningen i glesbygden kan erhålla hemsändningsbidrag för hemkörning av dagligvaror.

Hemsändningsbidrag kan också ges till den som anordnar inköpsresor för dagligvaror i butik som är utpekad som strategisk för varuförsörjningen.

Bidrag kan endast utgå för hemkörning till alternativt inköpsresor för personer som uppfyller följande kriterier.

1. Personen ska vara folkbokförd i kommunen
2. Folkbokföringsadressen måste vara belägen utanför centralorten Söderhamn och de tätortsområden som redovisas under punkt 3 (se bifogad karta)
3. Hemsändningen ska ske från alternativt inköpsresan ska ske till den butik som är belägen närmast bostaden.
4. Vid hemsändning kan hemsändningsbidrag beviljas för hemkörning av varor från annan butik än den närmast belägna butiken om den närmast belägna butiken inte är villig att anordna hemsändning

Butik som ska åta sig hemsändning ska teckna avtal med kommunen.

Bilaga

Karta som redovisar vad som betecknas som tätortsområden

DNR 2013/114 VARUFÖRSÖRJNINGSPLAN (KARTBILAGA)

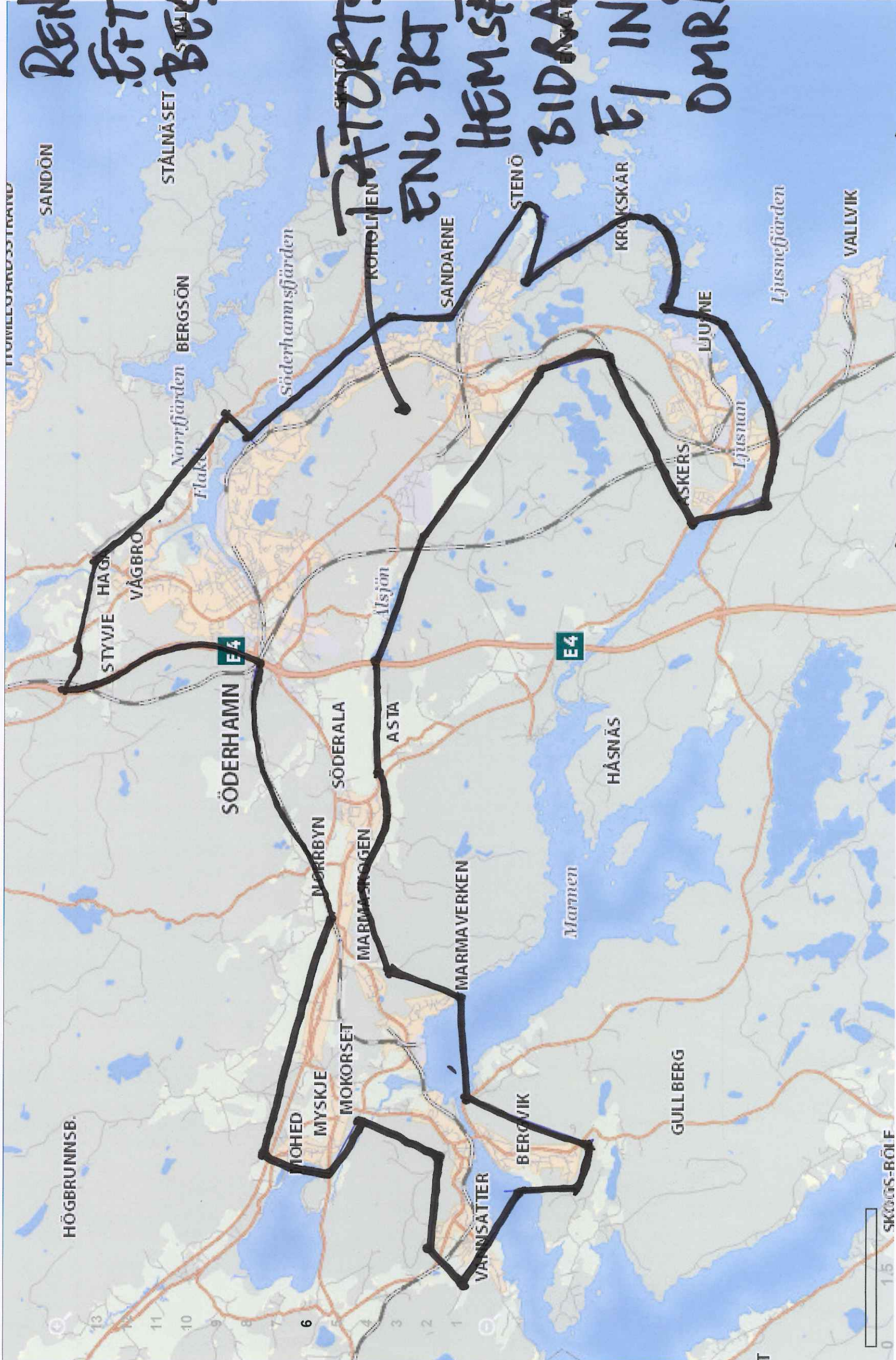
Fritextsök

Välj område...

Länskarta

Visa på kartan

Rita & mät

RENRIKAS
 FÖTER
 BESÖKT!

TÄTORZSOMR.
 ENL PKT 3.
 HEMSÄNDN.-
 BIDRAG UTÖÅK
 E/ INOM DETTA
 OMRÅDE

SKISSFÖRSLAG ÖVER 'TÄTORZSOMRÅDEN' ENL.
 PKT 3 I PLANEN (OMRÅDEN DÄR HEMSÄNDN. BIDR. BILAGA)